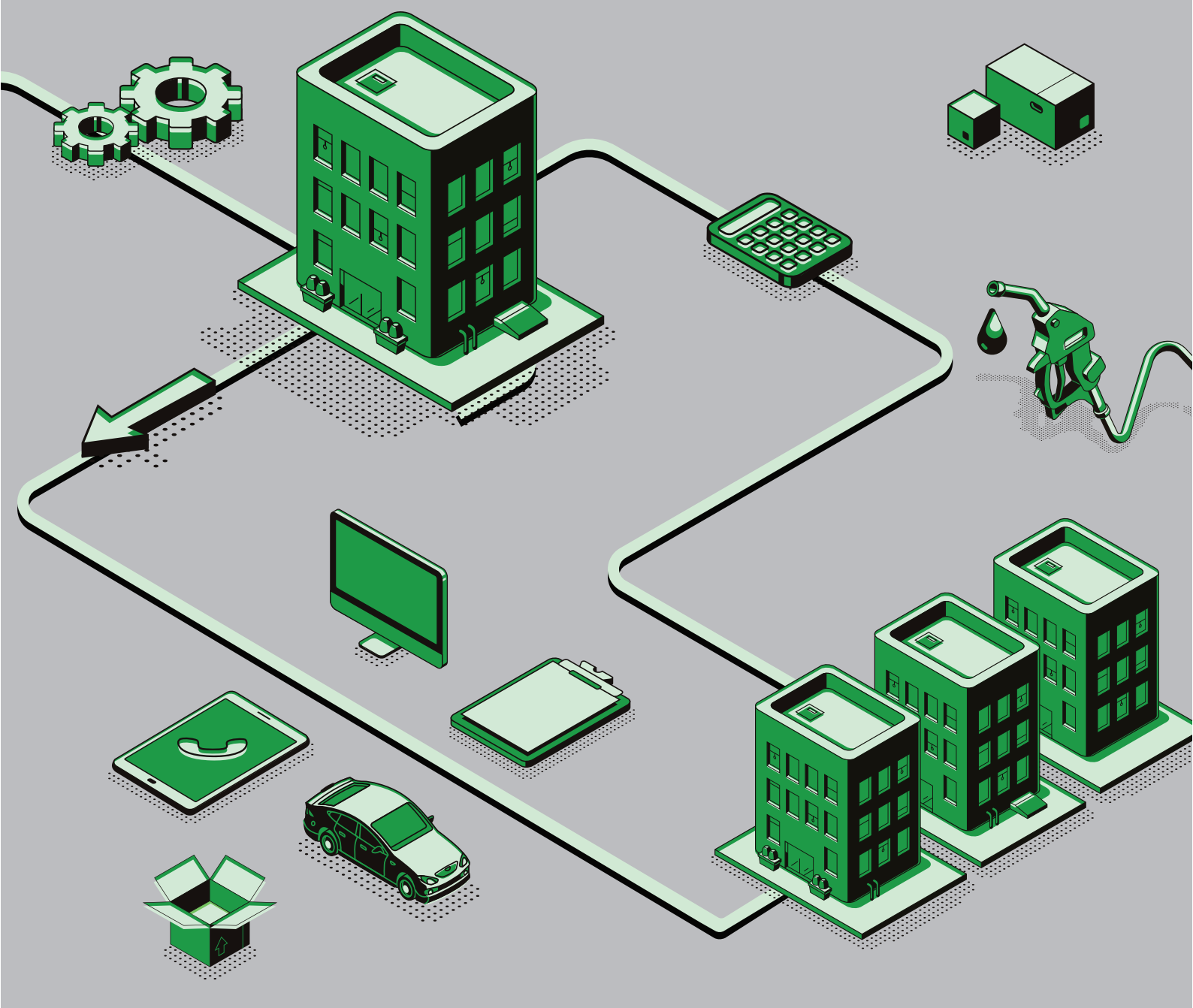

PROKURIME TË (PA)UNIFIKUARA FILLIM I NJË RRUGE TË GJATË

Ky projekt financohet nga Bashkimi Evropian dhe bashkëfinancohet nga Ministria e Administratës Publike.

Titulli i publikimit:

PROKURIME TË (PA)UNIFIKUARA: FILLIM I NJË RRUGE TË GJATË

Botues:

Instituti Alternativa

Bulevardi Xhorxh Vashington 57, Podgoricë, Mali i Zi

Tel/fax: +382 (0) 20 268 686

E-mail: info@institut-alternativa.org

Për botuesin:

Stevo Muk

Redaktor:

Stevo Muk

Autore:

Marko Soshiq, Ana Gjurniq

Faqosja dhe dizajni:

Ana Jovoviq

Podgoricë, korrik 2019.

Ministarstvo javne uprave

Kjo analizë është realizuar në kuadër të projektit "Money Watch: Shoqëria Civile, Kujdestare e Buxhetit", të cilin e realizon nga Instituti Alternativa në bashkëpunim me Institutin për Financat Publike dhe OJQ-në Horizonti i Ri, me mbështetjen e Bashkimit Evropian dhe bashkëfinancim nga Ministria e Administratës Publike. Përmbajtja e raportit është përgjegjësi e autorit dhe në asnjë mënyrë nuk pasqyron pikëpamjet e Bashkimit Evropian dhe Ministrisë së Administratës Publike.

CIP - Каталогизација у публикацији
Национална библиотека Црне Горе, Цетиње

ISBN 978-9940-533-86-1
COBISS.CG-ID 39376400

» PËRMBLEDHJE:

Nuk ekziston ndonjë raport i veçantë për prokurimet publike të unifikuara të mallrave dhe shërbimeve në Mal të Zi - këto prokurime nuk janë të ndara nga prokurimet tjera të cilat i realizon Drejtoria për Pasuri, institucioni përgjegjës për realizimin e procedurave të unifikuara të prokurimeve. Prandaj, është e vështirë të përcaktohet struktura dhe vlera e tyre.

Detyrimi për të unifikuara prokurimet e dhjetë llojeve të mallrave dhe shërbimeve është futur në sistemin e prokurimeve publike të Malit të Zi në janar të vitit 2018, kur filloi të zbatohet Rregullorja për unifikimin e prokurimeve publike të mallrave dhe shërbimeve. Sidoqoftë, nuk ka të dhëna të sakta dhe të disponueshme për shpenzimet për prokurimet e unifikuara në vitin 2018. Me bashkimin e informatave nga burime të ndryshme mund të arrijmë në shifra të ndryshme për këtë pjesë të shpenzimeve publike, duke dëmtuar kështu transparencën e sistemit të prokurimeve të unifikuara.

Në një sistem ku procesi i mbrojtjes ligjore mund të zgjasë me muaj, përmbledhja e prokurimeve publike mund të bllokojë prokurimet në një masë shumë më të gjerë, por gjithashtu "të detyrojë" Drejtorinë për Pasuri të përdorë mekanizma më pak transparentë që dëmtojnë parimet themelore të prokurimeve publike.

Në vitin 2018, Drejtoria për Pasuri lidhi kontratë për prokurimin urgjent të materialeve kancelarike, në kohën kur procedura gjyqësore ishte e hapur sipas ankesës së një ofertuesi në tender, duke vepruar kështu në kundërshtim me rregullat e Ligjit të Prokurimit Publik, i cili synon të sigurojë mbrojtje të plotë juridike të ofertuesve dhe ligjshmërinë e procedurës. Duke marrë në konsideratë vorbullën institucionale-juridike dhe shkëlqen e afateve në veprimin e Komisionit Shtetëror për Kontrollin e Procedurave të Prokurimeve Publike sipas ankesave të ofertuesve për tenderin për blerjen e materialit kancelarik, Drejtoria për Pasuri i ka blerë këto mallra me procedurë urgjente. Drejtoria e ka shpërfillur faktin se Ligji i Prokurimit Publik përcakton që kontrata për prokurime publike nuk mund të lidhet para se të merret një vendim për ankesë të parashtruar, dhe se kontrata e lidhur në kundërshtim me këtë, është e pavlefshme.

Gjatë përpjekjes së dytë për të prokuruar materiale kancelarie për administratën shtetërore, në mars të vitit 2019, Drejtoria shpalli një tender të ri me vlerë 988.966.34 euro, me një afat të shkurtuar të pajustificuar prej 22 ditësh për dorëzimin e ofertave. Komisioni shtetëror anuloi edhe këtë tender sepse arsyet e shkurtimit të afatit nuk u harmonizuan me Ligjin, kështu që administrata shtetërore përsëri mbeti pa letra dhe lapsa.

Drejtorja për Pasuri përmes prokurimeve të unifikuara shpesh prokuron vetëm një automjet, në kundërshtim me njërin prej parimeve kryesore dhe arsyet për përmbledhjen e prokurimeve - sasia më e madhe "rrezon" çmimin. Nga 1 janari i vitit 2018 deri më 30 qershor 2019, Drejtoria për Pasuri ka kryer 10 procedura individuale të prokurimit të automjeteve për subjekte të ndryshme kontraktuese, për blerjen 40 automjeteve, nga të cilat vetëm një ose dy automjete janë prokuruar nga gjashtë procedura.

Kjo analizë paraqet rrjedhën e procesit tetëmbëdhjetë mujor të përmbledhjes së prokurimeve publike dhe jep rekomandime për përmirësim, të përcaktuara në bazë të përpjekjeve dhe gabimeve të deritashme.

Në mënyrë që prokurimet e përbashkëta të sjellin deri tek efektet kryesore të centralizimit, sikurse efikasiteti më i madh administrativ, ekspertiza dhe kapaciteti, siguria dhe thjeshtësia, si dhe kursimi dhe çmimet më të mira për blerje në masë më të madhe, është e nevojshme që Drejtoria për Pasuri dhe blerësit, të planifikojnë më mirë këto prokurime dhe të mundësojnë që me një proces të vetëm të prokurimeve të sigurojë sa më shumë furnizime të njëjta ose të ngjashme për administratën shtetërore. Posaçërisht është e rëndësishme të përmirësohet transparenca dhe ti sigurohet publikut të interesuar qasja në të dhëna të sakta për këtë pjesë të shpenzimeve publike.

» HYRJE:

Aktivitetet e prokurimeve publike të centralizuara, përkatësisht të unifikuara, janë aktivitete që kryhen nga një organ i centralizuar për prokurime publike, për nevojat e disa subjekteve, mbi baza të përhershme, në një nga format e mëposhtme:

(1) prokurimi i mallrave/shërbimeve të dedikuara për blerësit,

(2) dhënia e kontratave të prokurimeve publike ose lidhja e marrëveshjeve kornizë për punët, të mirat ose shërbimet të dedikuara për blerësit¹.

Mundësia e përmbledhjes dhe centralizimit të prokurimeve të mallrave dhe shërbimeve nga një organ i autorizuar, për nevojat e disa blerësve, u fut në sistemin e prokurimeve publike të Malit të Zi në 1 janar të vitit 2018, kur hyri në fuqi Rregullorja për Përmbledhjen e Prokurimeve Publike të Mallrave dhe Shërbimeve.

Institucioni përgjegjës për kryerjen e prokurimeve të unifikuara është Drejtoria për Pasuri, kurse në mënyrë të centralizuar mund të blihen materialet kancelarike, materialet dhe pajisjet kompjuterike, karburanti dhe vajrat motorikë, mobiljet e zyrave dhe mjetet e transportit (mallrat), si dhe shërbimet e komunikimit elektronik (telefonja mobile dhe fikse dhe interneti), shërbime sanitare dhe shërbime të tjera (dezinfektimi, dezinfektimi, deratizimi), sigurimi për nëpunësit civilë dhe punonjësit, si dhe sigurimi i pasurisë (të luajtshme dhe të paluajtshme) në dispozicion të shtetit².

Ekzistojnë arsye të shumta dhe të ndryshme për futjen e prokurimeve të përbashkëta, si psh. efikasitet më i madh administrativ, ekspertizë dhe kapacitet, siguri dhe thjeshtësi, si dhe fakti që prokurimet me vlerë më të lartë çojnë në çmime më të mira. Sidoqoftë, ekzistojnë rreziqe të shumta që prokurimet e unifikuara mbartin me vete - ato mund të çojnë në përqendrimin e tregut dhe zhvillimin e strukturave monopoliste, marginalizimin e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme që nuk kanë kapacitet për të siguruar prokurime të mëdha, dhe të ngjashme. Ky mekanizëm është futur në

1 Direktiva 2014/24/EU për prokurimet publike dhe e vënies jashtë fuqisë së Direktivës 2004/18/EZ të dt. 26. shkurt 2014.

2 Neni 3 i Rregullores për Përmbledhjen e Prokurimeve Publike të Mallrave dhe Shërbimeve (Fleta Zyrtare e Malit të Zi, nr. 075/18)

sistemin e prokurimeve publike të Malit të Zi për të arritur kursime të konsiderueshme në buxhet, për të shkurtuar procedurat e prokurimeve si dhe procedurat e apelimit³.

Sidoqoftë, efektet e vërteta të prokurimeve të unifikuara në Mal të Zi nuk janë ende të dukshme. SIGMA, në Raportin e Monitorimit për vitin 2019, shprehet se prokurimet e unifikuara në sistemin e prokurimeve publike në Mal të Zi u futën pa planifikim të mjaftueshëm paraprak dhe fuqizim të kapaciteteve për të siguruar efikasitetin dhe efektivitetin e tyre maksimal⁴.

Meqenëse kjo është një risi në sistemin e prokurimeve publike të Malit të Zi, në këtë analizë merremi me rregullimin ligjor dhe harxhimin e grumbulluar nga prokurimet e centralizuara, burimet e informatave për këto prokurime, planifikimin dhe raportimin e tyre, si dhe me analizën e rasteve individuale që ilustrjnë problemet dhe pengesat kryesore për efikasitet më të madh.

Hulumtimi fokusohet në periudhën nga 1 janari i vitit 2018, deri më 1 korrik 2019. Rekomandimet për përmirësim përcaktohen në lidhje me problemet e identifikuara, si dhe standardet e përcaktuara në Rregulloret e BE-së që rregullojnë këtë fushë.

» "MISION I PAMUNDUR" TË ARRIHET DERI TE TË DHËNAT PROKURIMET E UNIFIKUARA PA PLAN DHE RAPORT

Për prokurimet e unifikuara nuk ka ndonjë raport të veçantë, e as ndonjë plan. Drejtoria për Pasuri planifikon prokurimet e unifikuara përmes Planit Vjetor të Prokurimeve Publike dhe gjithashtu raporton për to - përmes Raportit Vjetor të Prokurimeve Publike, i cili e bën të vështirë marrjen e informatave të sakta për këtë pjesë të shpenzimeve publike.

U skladu sa članom 38 Zakona o javnim nabavkama (Službeni list CG, broj 57/14 i 28/15) **Uprava za imovinu**, donosi,

PLAN JAVNIH NABAVKI ZA 2019 GODINU

Plan za Robe

Redni broj	Predmet javne nabavke	Naziv odnosno Opis	Procijenjena vrijednost nabavke	Vrsta postupka javne nabavke	Okvirno vrijeme pokretanja postupka	Konto odnosno budžetska pozicija	Iznos na kontu odnosno budžetskoj poziciji	Izvor finansiranja
01	Robe	kancelarijski materijal za potrebe državnih organa (objedinjeno) 30192700-8 Kancelarijski materijal	1093184.67	Otvoreni postupak javne nabavke	I-III kvartal 2019 godine	4131	1324580.67	Budzet Crne Gore
01a	Robe	Štampani materijal 22900000-9 Razni štampani materijal	50000.00	Otvoreni postupak javne nabavke	I-III kvartal 2019 godine	4131	1324580.67	Budzet Crne Gore

3 Raporti nga seanca e 45-të të Qeverisë së Malit të Zi, në të cilën është miratuar Rregullorja për përmblidhjen e mallrave dhe shërbimeve, 19 tetor 2017, në dispozicion në: <http://bit.ly/2LOgQBv>

4 Raport Monitorimi: Principet e Administratës Publike, Mali i Zi, maj 2019, në dispozicion në: <http://bit.ly/2XrcpP9>

Drejtoria për Pasuri është e detyruar të publikojë Planin Vjetor të Prokurimeve Publike, në faqen e internetit të Portalit të Prokurimeve Publike⁵. Sidoqoftë, Drejtorja, Prokurimet e Unifikuara, i planifikon si pjesë të Planit të saj vjetor të Prokurimeve Publike, me vërejtjen se është një prokurim i unifikuar. Në këtë mënyrë, Drejtorja shkelë Rregulloren, e cila përcakton qartë detyrimin për të përgatitur dhe publikuar Planin Vjetor të Prokurimeve të Unifikuara si një dokument të veçantë, duke lehtësuar kështu monitorimin e këtyre prokurimeve. Drejtorja për Pasuri pretendon se nuk ka përgatitur një Plan të veçantë të Prokurimeve të Unifikuara për shkak të interpretimit të Drejtorisë së Prokurimeve Publike që një autoritet kontraktues nuk mund të ketë dy plane të prokurimeve publike⁶.

Rrjedhimisht, nuk ekziston as një Raport Vjetor i veçantë për prokurimet e unifikuara, por Drejtorja edhe për këtë prokurime raporton përmes raportit vjetor të prokurimeve publike. Megjithatë, ndërsa Plani i Prokurimeve Publike i Drejtorisë për Pasuri përmban shënimin "i unifikuar" që i ndan këto prokurime nga të tjerët dhe disi lejon që planifikimi të monitorohet, Raporti, nga ana tjetër, trajton prokurimet e unifikuara si çdo tjetër, pa deklaruar se është një prokurim i unifikuar, gjë që e vështirëson marrjen e informacionit për shpenzimet totale publike për këto prokurime⁷.

Për më tepër, në Planin e Prokurimeve Publike, prokurimi i unifikuar deklarohet në përgjithësi, gjë që e bën të vështirë krahasimin e Planit dhe Raportit. Për shembull, në Planin për Prokurime Publike planifikohet "blerja e automjeteve për nevojat e organeve shtetërore", në mënyrë integrale, si një prokurim i vetëm, por në vitin 2018, sipas të dhënave nga Portali i Prokurimeve Publike, ai u krye në mënyrë të përsëritur, për nevojat e blerësëve të ndryshëm, shpesh edhe për nevojat e vetëm njërit prej tyre.

Meqenëse Drejtorja për Pasuri herë pas here, me autorizim të veçantë, prokuron në emër dhe për llogari të blerësve të tjerë⁸, dhe këto blerje i regjistron në raportin e saj, është e vështirë të bëhet dallimi midis këtyre blerjeve dhe prokurimeve të unifikuara. Kështu për shembull, në prill të vitit 2018, Drejtorja ka prokuruar dhe njoftuar në Raportin e saj prokurimin e gjashtë automjeteve për Drejtorinë e Policisë. Sidoqoftë, nga Raporti për Prokurime Publike nuk është e qartë nëse thjesht e ka bërë këtë në emër dhe për llogari të këtij institucioni ose bëhet fjalë për një prokurim të unifikuar që mund të "lidhet" me atë të Planit.

5 Neni 5, paragrafi 1, pika 1 e Rregullores për përmbledhjen e prokurimeve publike të mallrave dhe shërbimeve (Fleta Zyrtare e Malit të Zi, nr. 075/18)

6 Shkresa e Drejtorisë për Pasuri Instituti Alternativa, nr: 0201-7294, datë 3 korrik 2019.

7 Instituti Alternativa ka kërkuar nga Drejtorja për Pasuri përmes një kërkesë për qasje të lirë në informata, Raportin për Procedurat e realizuara të Prokurimeve Publike të Drejtorisë për Pasuri për vitin 2018 dhe Raportin për Prokurimet Publike të Unifikuara të realizuar nga Drejtorja për Pasuri gjatë vitit 2018. Në përgjigje të kërkesës, na u dha një Raport i Prokurimeve Publike i Drejtorisë për Pasuri, me shënimin se ai gjithashtu përmban informacione për prokurimet e unifikuara. Drejtorja për Pasuri, Vendimi nr. 0201/6294 i datës 26.06.2019.

8 Blerësi mundet që njëkohësisht me vendimin për fillimin dhe zhvillimin e procedurës së prokurimit publik, të autorizojë një blerës tjetër, me pëlqimin e atij blerësi, që në emër të tij dhe për llogari të tij të kryejë procedurën e prokurimit publik ose të ndërmarrë veprime të caktuara në atë procedurë. Neni 32 i Ligjit për Prokurimet Publike (Fleta Zyrtare e Malit të Zi, nr. 042/17 e datës 30.06.2017)

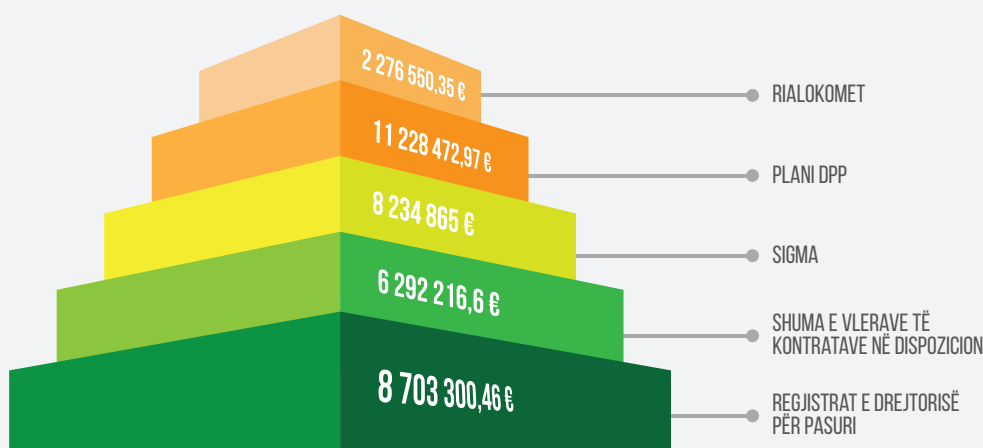
» PROKURIME TË CENTRALIZUARA, TË DHËNA TË DECENTRALIZUARA

Bazuar në të dhënat publike, është e vështirë të arrihet deri tek të dhëna të besueshme të shpenzimeve për prokurime të unifikuara. Nuk ekziston një bazë të dhënash specifike për këtë pjesë të shpenzimeve publike, dhe me bashkimin e të dhënave nga burime të ndryshme, arrihet deri tek vlera të ndryshme totale të kontratave të lidhura. Kjo dëmton transparencën e shpenzimeve për prokurimet e centralizuara.

Deri më 31 dhjetor 2018, sipas Rregullores, fondet për zbatimin e prokurimeve të unifikuara janë siguruar nga fondet e blerësve për nevojat e të cilëve është kryer prokurimi⁹, kështu që fondet janë transferuar nga buxheti i blerësve në buxhetin e Drejtorisë për Pasuri përmes kërkesave për rialokimin e fondeve buxhetore¹⁰, me pëlqimin e Qeverisë. Prandaj, fondet për këto prokurime në Ligjin për buxhet janë planifikuar në emër të njësisë individuale buxhetore - blerësve.

Qeveria ka aprovuar tri kërkesa të tilla në vitin 2018 me **një vlerë të përgjithshme prej 2 276 550.35 €**. Nga kjo, shumat më të mëdha është ndarë nga buxheti i Ministrisë së Shkencës - gati 1 300 000 € dhe Ministrisë së Punëve të Brendshme - mbi 500 000 € (shiko Shtojcën 1).

Në vitin 2018, Drejtoria për Pasuri ka ndryshuar Planin e Prokurimit Publik 17 herë. Sidoqoftë, prokurimi i parë i unifikuar paraqitet vetëm në amendamentin e dytë të Planit, të datës 16 mars, vetëm për një prokurim të karburantit për nevojat e autoriteteve shtetërore me një vlerë prej 4 240 403.74 €. Ndryshimi i fundit që nga dhjetori i vitit 2018 përmban **9 procedura të prokurimit me një vlerë të përgjithshme prej 11 228 472,97 €**.

9 Neni 8 i Rregullores për përmbledhjen e prokurimeve publike të mallrave dhe shërbimeve (Fleta Zyrtare e Malit të Zi, nr. 075/18)

10 Qeveria mund të rialokojë ndërmjet njësisë buxhetore fondet e përcaktuara me ligjin e buxhetit të shtetit deri në 10% të shpenzimeve totale të planifikuara të njësisë buxhetore. Neni 45 paragrafi 1 i Ligjit për Buxhet dhe Përgjegjësi Fiskale, (Fleta Zyrtare e Malit të Zi, nr. 055/18, datë 01.08.2018)

Në Raportin e Monitorimit, SIGMA shprehet se sipas të dhënave paraprake, **Drejtoria për Pasuri ka lidhur 29 kontrata të prokurimit të unifikuara në vitin 2018 me një vlerë të përgjithshme prej 8 234 865 €¹¹.**

Sidoqoftë, duke mbledhur vlerat e kontratave të lidhura gjatë të gjitha procedurave të kryera nga Drejtoria për Pasuri gjatë vitit 2018, të cilat janë në dispozicion në faqen e internetit dhe Portalin e Prokurimeve Publike dhe janë etiketuar “të unifikuara”, vijmë deri në **shifrën e tretë dhe shumën e përgjithshme dhe gjithsej 6,292 216,6 €.**

Më në fund, **Drejtoria për Pasuri pretendon se në vitin 2018 ka kontraktuar 8 703 300.46 € për prokurime të unifikuara.** Në krahasim me pasqyren e prokurimeve të unifikuara prej rreth gjashtë milion eurosh, të përgatitur nga ekipi hulumtues i Institutit Alternativa, Drejtoria për Pasuri ka shtuar 17 të tjera në listë. Sidoqoftë, për tetë procedura në Portalin e Prokurimeve Publike nuk ka asnjë indikacion se bëhet fjalë për një prokurim të unifikuar, për dy procedura ka një indikacion vetëm në dokumentacionin e tenderit, ndërsa informata për një procedurë nuk është e disponueshme publikisht¹².

Prandaj, në bazë të të dhënave publike, është e vështirë të gjendet një shifër precize e shpenzimeve për prokurimet e unifikuara, duke dëmtuar kështu transparencën e kësaj pjese të shpenzimeve publike.

Që nga 1 janari 2019, fondet për zbatimin e prokurimeve publike të unifikuara në Ligjin vjetor të Buxhetit planifikohen sipas fondeve të alokuara për blerësit për nevojat e të cilave kryhen prokurimet publike, brenda fondeve të Drejtorisë për Pasuri¹³ (shiko Shtojcën 2).

Drejtoria për Pasuri gjatë viti 2019 planifikon të kryejë 10 prokurime të unifikuara me një vlerë totale prej 12 360 160,99 € , nga të cilat nëntë janë procedura të hapura dhe një prokurim me vlerë të ulët¹⁴. Edhe pse Planin për Prokurime, Drejtoria për Pasuri e ka ndryshuar gjashtë herë deri më 1 korrik 2019, kjo nuk ndikoi shumë në prokurimet e unifikuara të planifikuara. Në krahasim me Planin origjinal, vlera e këtyre blerjeve ndryshon me rreth 95,000€¹⁵.

Deri më 1 korrik 2019, u lidhën tetë kontrata për prokurime të unifikuara, me një vlerë të përgjithshme prej 6 744 393.53 €.

11 Raporti i Monitorimit: Parimet e Administratës Publike, Mali i Zi, maj 2019, faqe 35, në dispozicion në: <http://bit.ly/2XrcpP9>

12 Konsultime dhe harmonizim me Shërbimin e Prokurimeve Publike të Drejtorisë për Pasuri pas mbledhjes së mbajtur më 19 korrik 2019 dhe më pas me postë elektronike deri në 5 gusht 2019.

13 Neni 8a i Rregullores për prokurimet e unifikuara publike të mallrave dhe shërbimeve (Fleta Zyrtare e Malit të Zi, nr. 075/18)

14 Amendamenti 6 në Planin e Prokurimeve Publike për Drejtorinë për Pasuri për vitin 2019, i datës 2 korrik 2019.

15 Sipas Planit origjinal të Prokurimeve publike të Drejtorisë për Pasuri, vlera e parashikuar për këto 10 prokurime ishte 12,455,160.99 €.

» STUDIMI I RASTIT: PROKURIMI I MATERIALIT KANCELARIK PËR ZYRA ÇFARË SHËRBEN MBROJTJA E TË DREJTAVE TË OFERTUESVE KUR EKZISTOJNË PROKURIMET URGJENTE?

Drejtorja për Pasuri lidhi kontratë për prokurimin urgjent të materialit kancelarik për zyre, derisa ishte e hapur procedura e ankesës së ofertuesit në tender për të njëjtin prokurim. Drejtorja në këtë mënyrë shpërfilli frymën e parashikimit të Ligjit të Prokurimit Publik, i cili përcakton që kontrata për prokurimin publik nuk mund të lidhet para se të merret një vendim për një ankesë të ngritur, e cila synon të sigurojë mbrojtje të plotë juridike të ofertuesve dhe ligjshmërinë e procedurave të prokurimeve publike.

Për këtë blerje u hap fillimisht procedura e prokurimi publik për material kancelarie, sipas palëve, me zbatimin e marrëveshjes kornizë për një periudhë prej dy vitesh, me një vlerë të përgjithshme prej 723,737.33 €¹⁶. Sipas ankesës së parashtruar nga ofertuesit „Stratus“ SHPK Podgoricë dhe „Pro File“ SHPK Podgoricë, kundër Vendimit për zgjedhjen e ofertës më të favorshme, **Komisioni Shtetëror për Kontrollin e Procedurave të Prokurimeve Publike anuloi prokurimin në tërësi për shkak të "shkeljes së konsiderueshme të Ligjit - mospërputhjes të dokumentacionit tenderik me Ligjin, e cila mund të çojë ose ka çuar në diskriminim e ofertuesve ose kufizimit të konkurrencës në treg."** Komisioni gjithashtu konstatoi se në draftin e kontratës së Drejtorisë për Pasuri parashikoheshin kushte që nuk janë të përcaktuara në dokumentet e tenderit¹⁷.

46% E PROKURIMEVE TË
UNIFIKUARA GJATË VITIT
2018, DREJTORIA PËR PASURI
I KA REALIZUAR ME AFAT TË
SHKURTUAR PËR DORËZIMIN E
OFERTAVE PREJ 22 DITËSH.

Ofertuesit e "Kastex" SHPK Podgoricë dhe "Golbi" SHPK Podgoricë ngritën padi kundër Vendimit të Komisionit Shtetëror në Gjykatën Administrative, të cilën pastaj Gjykata e miratoi dhe rrëzoi vendimin e Komisionit Shtetëror për Kontrollin e Procedurave të Prokurimeve Publike. Gjykata urdhëroi që në procedurën e përsëritur të aprovohet një vendim i ri i ligjshëm, duke deklaruar se arsyetimi i vendimit të Komisionit Shtetëror nuk përmban arsye të cilat paraqiten në dispozitivin e vendimit, kështu që Komisioni nuk kishte të drejtë të vlerësonte draftin e kontratës¹⁸.

16 Dokumentacioni tenderik nr: 60-0201-5686 për Procedurën e Hapur të Prokurimeve Publike të Drejtorisë për Pasuri, datë 2 korrik 2018

17 Komisioni Shtetëror përcaktoi që Drejtorja për Pasuri në draftin e kontratës ka parashikuar që nëse blerësi ka arsye të jetë i pakënaqur me punën e ndonjë anëtarit të stafit, t'i sigurojë blerësit si zëvendësim një person të kualifikuar dhe me përvojë të pranueshme, pa qenë e specifikuar se cilat janë ato kualifikime dhe ajo përvojë. Komisioni gjithashtu zbuloi se drafti i kontratës së Drejtorisë për Pasuri parashikonte mundësinë e anulimit të kontratës nëse stafi i furnizuesit nuk i përmbush detyrimet e veta dhe ka sjellje të papëlqyeshme gjatë kryerjes së punës, edhe pse dokumentacioni tenderik nuk përcakton detyrimet specifike të stafit të furnizuesit dhe çfarë nënkupton sjellja jo e pëlqyeshme e personelit. Vendimi i Komisionit Shtetëror për Kontrollin e Procedurave të Prokurimeve Publike, nr. UP 0902-356/2018, i datës 12 tetor 2018., në dispozicion në: <http://bit.ly/2XGcWRF> (vizituar më: 4.7.2019.)

18 Vendimi i Gjykatës Administrative nr. 7592/18 i datës 18.12.2018., në dispozicion në <http://bit.ly/2xEH0yx> (vizituar më: 4.7.2019.)

PROKURIMI URGJENT

*BLERËSI MUND TË KRYEJË
PROKURIME URGJENTE PA KRYER
PROCEDURAT E PËRMENDURA NË
NENIN 20 TË KËTIJ LIGJI, ME QËLLIM
ELIMINIMIN DHE PARANDALIMIN
E RREZIKUT TË NGJARJEVE TË
PAPARASHIKUARA, NË TË CILAT
BLERËSI NUK KA MUNDUR, OSE NUK
MUND TË NDIKOJË, NË ELIMINIMIN
E PASOJAVE TË ATYRE NGJARJEVE
TË PAPARASHIKUARA, RREZIKIMIT
TË SHËNDETIT DHE JETËS SË
QYTETARËVE, NËSE NUK ËSHTË NË
GJENDJE TË KRYEJ PROCEDURËN E
PROKURIMIT PUBLIK DHE TË VEPROJË
BRENDA AFATEVE TË PËRCAKTUARA
ME KËTË LIGJ.*

Duke marrë parasysh këtë trazirë institucionale-juridike, si dhe faktin që deri në shkurt të vitit 2019 Komisioni Shtetëror nuk ka vepruar sipas urdhërit të Gjykatës Administrative, më 12 shkurt 2019, Drejtoria për Pasuri filloi procedurën urgjente të prokurimit me vlerë prej **110,218,33 €**, të cilën e zbatuan brenda 5 ditëve¹⁹. Drejtoria ka lidhur kontratë me kompaninë "Kastex" SHPK Podgoricë, në kundërshtim me Ligjin për Prokurimet Publike, i cili thotë **se kontrata për prokurimin publik nuk mund të lidhet para se të jepet vendimi për ankesë, dhe se kontrata e lidhur është e pavlefshme**²⁰. Drejtoria për Pasuri sqaron se ka lidhur kontratë me kompaninë "Kastex" me arsyetimin se kjo kompani furnizonte "80% të organeve shtetërore me materiale kancelarie"²¹, duke favorizuar haptazi ofertuesin që ka bashkëpunuar më parë me administratën shtetërore, duke shkëlur kështu parimet e konkurrencës dhe barazisë në Ligjin e Prokurimeve Publike²².

Prokurimet urgjente janë të liruar nga detyrimi për të kryer procedura transparente të prokurimit nga Ligji për Prokurimet Publike²³, por jo nga rregullat dhe parimet e përgjithshme të prokurimeve publike, siç janë ato që lidhen me lidhjen e kontratave dhe të drejtën e ofertuesve për mbrojtje ligjore. Drejtoria për Pasuri pretendon se Inspektorati i Prokurimeve Publike ka mbikëqyrur konkretisht prokurimin e materialeve kancelarike me datën 10 prill 2019 dhe " ka konstatuar që nuk kishte parregullsi në kryerjen e procedurës në fjalë"²⁴. Procesverbali i inspektimit të kryer nuk është i disponueshëm publikisht në faqen e internetit të Drejtorisë për Inspektorat.

Me lidhjen e kontratës me ndërmarrjen Kastex, Drejtoria për Pasuri ka vepruar në kundërshtim me Ligjin për Prokurime Publike, i cili garanton të drejtë juridike dhe të drejtën për mbrojtjen e ofertuesve, pasi që prokurimi tashmë është kryer, dhe se vendimi i ri që do të nxirrej nga Komisioni i Kontrollit të

19 Vendimi për fillimin e procedurës së prokurimit urgjent, nr 0201/1281 të datës 12.02.2019., Drejtoria për Pasuri

20 Paragrafët 4 dhe 5 të nenit 107 të Ligjit për Prokurime Publike, (Fleta zyrtare e Malit të Zi, nr 042/17 e datës 30.06.2017).

21 Shkresa e Drejtorisë për Pasuri Instituti Alternativa, nr.: 0201-7294 e datës 3 korrik 2019.

22 Paragrafi 2 i nenit 6: "Blerësi nuk mund të kufizojë ose parandalojë konkurrencën midis ofertuesve, dhe në veçanti ai nuk mund të parandalojë asnjë ofertues që të marrë pjesë në procedurën e prokurimeve publike, me aplikim të pajustificuar të procedurës së negociimit ose duke përdorur kushte diskriminuese dhe kritere ose masa favorizuese të ofertuesve individual" dhe neni 8: "Blerësi është i detyruar të sigurojë që të gjithë ofertuesit të marrin trajtim të barabartë në të gjitha fazat e procedurës së prokurimeve publike", Ligji për Prokurimet Publike (Fleta zyrtare e Malit të Zi, nr. 042/17 e datës 30.06.2017).

23 Procedurat e prokurimeve publike janë: 1) procedura e hapur; 2) procedura e kufizuar; 3) procedura e negociuar me publikimin paraprak të ftesës për tender; 4) procedura e negociuar pa shpallur së pari ftesën për tender; 5) konkursi. Neni 20 i Ligjit për Prokurimet Publike (Fleta Zyrtare e Malit të Zi, nr. 042/17 e datës 30.06.2017).

24 Shkresa e Drejtorisë për Pasuri Instituti Alternativa, nr: 0201-7294 e datës 3 korrik 2019.

Prokurimeve Publike ose Gjykata Administrative nuk luajnë më asnjë rol. Kjo çon në përfundimin se, në një sistem ku procesi i mbrojtjes juridike mund të zgjasë me muaj, përmbledhja e prokurimeve publike mund të çojë në bllokimin e prokurimeve më të gjëra, me vlerë më të madhe dhe për nevojat e më shumë blerësve, por edhe të "detyrojë" Drejtorinë për Pasuri të veprojë me mekanizma më pak transparent dhe konkurrues që shkelin parimet themelore të prokurimeve publike.

» ADMINISTRATA PËRHERË PA LETRA DHE LAPSA

Një procedurë e hapur për të njëjtën lëndë të prokurimit u hap edhe në mars 2019, ndërsa vlera e prokurimit u vlerësua në 988,966.34 €²⁵. Për të përshpejtuar procedurën, Drejtoria për Pasuri ndërlikoi më tej situatën duke shkurtuar në mënyrë të paligjshme afatin e paraqitjes së ofertave, kështu që administrata shtetërore përsëri mbeti pa materiale kancelarike.

Këtë herë, Drejtoria për Pasuri ka caktuar një afat 22-ditor për paraqitjen e ofertave. Ligji për Prokurimin Publik parashikon një afat minimal për dorëzimin e tenderëve prej 37 ditësh, i cili mund të reduktohet vetëm në mënyrë të jashtëzakonshme në 22 ditë, "kur e kërkojnë arsyet e urgjencës së prokurimit publik, të cilat nuk janë shkaktuar nga faji i kontraktuesit"²⁶.

Drejtoria për Pasuri shkurtimin e afatit e shpjegoi si vijon:

"Duke pasur parasysh që këto janë mallra të domosdoshme për funksionimin e rregullt të një numri të madh të organeve shtetërore dhe institucioneve (gjithsej 46), si dhe faktin që për shkak të mungesës së mallrave në fjalë, procesi i funksionimit do të pengohet ose ndërpritej, duhet që këtë procedurë ta zbatojmë në afatin më të shkurtër të mundshëm, duke përdorur mundësitë ligjore. Shkurtimi i afatit të paraqitjes së ofertave në më pak se 37 ditë, nuk do të cenojë parimet e prokurimit publik. Kjo veçanërisht për faktin se bëhet fjalë për prokurimin e materialit kancelarik, i cili blihet çdo ditë përmes sistemit të prokurimit publik, d.m.th., prokurimi i këtij lloji të mallrave është i rregullt në treg, kështu që sigurohet konkurrueshmëria, transparenca e procedurës dhe barazia e ofertuesve."²⁷

Sidoqoftë, ky arsyetim nuk gjeti mirëkuptim nga ofertuesit, por as nga Komisionin Shtetëror për Kontrollin e Procedurave të Prokurimit Publik. Përkatësisht, firma "Stratus" DOO Podgoricë përsëri apeloi për dokumentacionin e tenderit, ndër të tjera duke problematizuar shkurtimin e afatit për paraqitjen e ofertave. **Komisioni Shtetëror e pranoi ankesën**, duke thënë se **kishte arsye të pajustificuara për shkurtimin e afatit** dhe se nuk vërehet se Drejtoria për Pasuri nuk kishte mundësi që për shkaqe të arsyeshme, të fillonte procedurën më herët. Komisioni thekson faktin që **autoriteti kontraktues duhej të dinte se nevoja për material kancelarik është konstante gjatë gjithë vitit**,

25 Dokumentacioni tenderik: 13-0201/2302 për procedurën e hapur të prokurimit publik, i qasshëm në: <http://bit.ly/2FRXGqx> (vizituar më: 4.7.2019.)

26 Neni 90 i Ligjit për Prokurimin Publik (Fleta Zyrtare e Malit të Zi, nr 042/17 e 30 qershorit 2017).

27 Dokumentacioni tenderik nr: 13-0201/2302 për procedurën e hapur të prokurimit publik, i qasshëm në: <http://bit.ly/2FRXGqx> (vizituar më: 4.7.2019.)

dhe se duhej ta shpallte procedurën në kohë, në vend që duke shkurtuar afatin t'iu pamundësojë ofertuesve potencial të përgatisnin cilësisht ofertat për prokurimin, i cili ka 688 artikuj dhe se për secilën prej tyre është e nevojshme të paraqesin një mostër brenda ofertës²⁸.

Komisioni Shtetëror anuloi dokumentacionin e tenderit në pjesën që lidhet me afatin e fundit për dorëzimin e ofertave dhe urdhëroi Drejtorinë për Pasuri të korrigojë parregullsitë brenda 15 ditëve nga data e dorëzimit të Vendimit. Afati i ri për dorëzimin e ofertave ishte 26 qershori dhe procedura është ende e hapur²⁹.

» "NË MËNYRË TË UNIFIKUAR" BLIHET EDHE NJË AUTOMJET

Nga 1 janari 2018 deri më 30 qershor 2019, Drejtoria për Pasuri ka kryer 10 procedura individuale të prokurimit të automjeteve për subjekte të ndryshme kontraktuese, për prokurimin e gjithsej 40 automjeteve, nga të cilat vetëm një ose dy automjete janë prokuruar përmes gjasthtë procedurave. Kjo nuk çon në një efikasitet më të madh administrativ, as në "kursime" të kapaciteteve, por as në mundësinë e arritjes së kursimeve përmes blerjes së sasive më të mëdha (të ashtuquajturat zbritje të sasisë), të cilat përdoren si argumente për konsolidimin e prokurimit publik. Prokurimi i unifikuar, si dhe prokurimi individual, planifikohen në fillim të vitit. Plani i Prokurimit Publik të Drejtorisë për Pasuri parashikon prokurimin e unifikuar të automjeteve për nevojat e autoriteteve shtetërore në shumën 1 512 151,74 EUR për 2018 dhe 771 200 EUR për 2019. Sidoqoftë, ky prokurim nuk është implementuar plotësisht si i unifikuar.

Potencialisht, vëllimet më të larta të shitjeve që mund të priten nga prokurimi publik i centralizuar do të thotë që bizneset mund të përfitojnë nga ekonomia e sasisë³⁰. Me fjalë të tjera, prokurimi në sasi më të mëdha çon në çmime më të mira ose më të ulëta, që është një nga arsyt kryesore për konsolidimin e prokurimit publik, i cili mund të çojë në kursime në buxhetin e shtetit.

Sidoqoftë, gjatë vitit 2018, Drejtoria për Pasuri zhvilloi tri procedura për prokurimin e një automjeti (për nevojat e Sekretariatit të Zhvillimit të Projekteve, Ministrisë së Kulturës dhe Zyrës për Integritet Evropian), dy procedura për prokurimin e dy automjeteve (njëra ishte për nevojat e Drejtorisë për Pasuri dhe Ministrinë së Sportit dhe tjetrën për Arkivin e Shtetit) dhe një procedurë me të cilën janë blerë 11 automjete për nevojat e Ministrisë së Transportit dhe të Detarisë.

28 Vendimi i Komisionit Shtetëror për Kontrollin e Prokurimeve Publike, nr. 0902-71/2019 të datës 27.5.2019, i qasshëm në: <http://bit.ly/32bwcWn> (vizituar më: 4.7.2019.)

29 Ndryshimi nr.3 i tenderit për procedurën e hapur të prokurimit publik, për prokurimin e unifikuar të mallrave - furnizime zyre për qëllimet e organeve shtetërore, me zbatimin e Marrëveshjes kornizë, për një periudhë dy vjeçare me një ofertues (i renditur i parë), nr. 13-0201/2302 datë 13.03.2019, Portali i Prokurimit Publik, i disponueshëm në: <http://bit.ly/2LhzthS> (Qasur: 12/07/2019)

30 Informativni dokument br. 20, Tela za centralizovane javne nabavke, SIGMA, septembar 2016. godine, dostupno na: <http://bit.ly/2KXBy2k>

Gjatë vitit 2019, Drejtoria për Pasuri ka blerë 22 automjete përmes katër procedurave, nga të cilat 6 janë prokuruar përmes një procedure dhe 12 automjete janë blerë përmes procedurës tjetër për nevoja të disa autoriteteve kontraktuese. Këto procedura të prokurimit u inicuan brenda vetëm gjashtë ditëve³¹. Dy procedurat e mbetura përfshinin blerjen e tre respektivisht një automjeti.

» ÇFARË MË PAS?

Unifikimi në sistemin e prokurimit publik në Mal të Zi ende nuk është jetësuar sa duhet, por thjesht futja e detyrimit për centralizuar blerjen e mallrave dhe shërbimeve të caktuara është një hap përpara për të menaxhuar në mënyrë më efektive këtë pjesë të shpenzimeve publike.

Sidoqoftë, ka probleme të shumta dhe ka hapësirë për përmirësim, veçanërisht në drejtim të transparencës së shpenzimeve për këto blerje. Planifikimi dhe raportimi i prokurimit të konsoliduar është kryesisht i decentralizuar dhe është e vështirë të merren shifra të besueshme dhe të hollësishme për shpenzimet e unifikuara.

Drejtorja për Pasuri e cila është përgjegjëse për kryerjen e prokurimit të unifikuar, kompenson vonesat duke shpallur prokurime urgjente dhe duke shkurtuar afatet e paraqitjes së tenderëve, në kundërshtim me Ligjin.

Prokurimi i centralizuar nuk është planifikuar në detaje të mjaftueshme dhe në kohë, gjë që krijon probleme në praktikë dhe administratën e lë pa disa nga mjetet kryesore për të funksionuar. Veçanërisht problematike janë ato prokurime për të cilat ka një nevojë të vazhdueshme dhe të cilat vonohen për shkak të shpalljeve të papërshtatshme nga Drejtoria për Pasuri dhe mungesës së përgjegjësisë të institucioneve për mbrojtjen e të drejtave të ofertuesve. Një shembull i tillë është edhe prokurimi i materialit kancelarik, i cili u anulua nga Komisioni i Shtetit si në vitin 2018 ashtu edhe në vitin 2019. Ky rast tregoi se si procedurat e gjata të mbrojtjes së të drejtave mund ta shtyjnë Administratën në "zonën gri" të Ligjit për Prokurime Publike, ndërsa konsolidimi i prokurimit të zëvendësohet me procedura më pak transparente që shkelin parimet themelore të prokurimit publik.

Me qëllim që unifikimi i prokurimeve të sjellë efektet kryesore të centralizimit, të tilla si efikasitet më i madh administrativ, ekspertizë dhe kapacitet, siguri dhe thjeshtësi, si dhe kursime dhe çmime më të mira për prokurime në shkallë më të madhe, është e nevojshme që Drejtoria për Pasuri dhe subjektet prokuruese për nevojat e të cilave ata porosisin, të planifikojnë më mirë këto prokurime dhe të mundësojnë që me një proces të vetëm të prokurimit të sigurojnë sa më shumë furnizime të njëjta ose të ngjashme për administratën shtetërore. Është me rëndësi të veçantë që të përmirësohet transparenca e kësaj pjese të shpenzimeve publike dhe t'i jepet mundësi publikut të interesuar të monitorojë në detaje shpenzimet për prokurimet e unifikuara.

31 Gjashtë (6) automjete të reja për nevojat e Entit të Meteorologjisë, Drejtorisë së Sigurisë Detare dhe Administrimit të Porteve, Drejtorisë së Patundshmërive, Ministrisë së Shëndetësisë dhe Ministrisë së Sportit (12 qershor 2019) dhe dymbëdhjetë (12) automjete të reja për nevojat e Entit për Punësim, Entit për Ekzekutimin e Dënimeve Penale dhe Entit për Hidrometeorologji dhe Sizmologji përmes qiramarrjes financiare, me të drejtën e arritjes së të drejtës së pronësisë (publikuar më 18/06/2019).

» REKOMANDIMET:

- PËR TRANSPARENÇË:

Drejtoria për Pasuri duhet të përgatisë dhe të publikojë një Plan të detajuar vjetor të prokurimeve publike të unifikuara, duke specifikuar se për nevojat e cilit shtetëror do të kryejë prokurimin (në vend se të grumbullohet sipas lëndës së prokurimit, siç ndodh aktualisht);

Si rrjedhojë, Drejtoria për Pasuri duhet të përgatisë dhe publikojë një Raport vjetor të veçantë dhe të detajuar të prokurimit të unifikuar;

Deri në futjen e prokurimit elektronik dhe të Buletinit Elektronik të Prokurimit, Drejtoria për Pasuri duhet të krijojë një seksion të ri në faqen e vet të internetit, në të cilin do të publikojë vetëm të dhëna në lidhje me prokurimin e unifikuar.

- PËR MBIKËQYRJE:

Drejtoria për Punët e Inspektoratit - Inspektorati i Prokurimeve Publike duhet të publikojë në faqen e tij të internetit raportin e inspektimit të lidhjes së kontratës për prokurimin urgjent të materialit kancelarik, të cilën e ka lidhur Drejtoria për Pasuri me firmën Kastex SHPK Podgoricë, më 18 shkurt 2019;

Drejtoria për Punët e Inspektoratit - Inspektorati për Prokurimet Publike duhet të publikojë në mënyrë proaktive në faqen e vet të internetit të dhënat e inspektimit;

Meqenëse unifikimi i prokurimeve është diçka e re në sistemin e Malit të Zi, Drejtoria për Punët e Inspektoratit duhet të kryejë inspektime të rregullta të këtyre prokurimeve.

- PËR EFIKASITET:

Drejtoria për Pasuri duhet që mallrat dhe shërbimet për nevojat e disa organeve të administratës shtetërore, siç janë prokurimi i automjeteve zyrtare, karburanti dhe të ngjashme, t'i prokurorë të unifikuara, me më pak procedura, në mënyrë që të arrihen objektivat kryesore të centralizimit, siç janë efikasiteti më i madh administrativ, ekspertiza dhe kapaciteti, siguria dhe thjeshtësia, kursimet dhe çmimet më të mira për blerjet me shumicë.

Drejtoria për Pasuri duhet të lidhë marrëveshje kornizë për prokurimet për të cilat ekziston nevoja e vazhdueshme në organet shtetërore, siç është materiali kancelarik. Në gjysmën e kohëzgjatjes së marrëveshjeve të tilla kornizë, Drejtoria duhet të fillojë një procedurë të re për të blerë mallra dhe shërbime për administratës publike për periudhën e ardhshme.

• **SHTOJCA 1: PASQYRË E KËRKESAVE PËR RIALOKIMIN E NDARJEVE BUXHETORE NGA NJËSITË SHPENZUESE NË DREJTORINË PËR PASURI**

Njësia buxhetore nga e cila është rialokuar	Mbledhja e Qeverisë e datës 20.09. 2018.	Mbledhja e Qeverisë e datës 13.12. 2018.	Mbledhja e Qeverisë e datës 27.12. 2018.	Gjithsej sipas institucionit
Ministria e Drejtësisë	43 170.69		13 409.34	56 580.03
Ministria e Punëve të Brendshme	33 827.59	390 539.94	119 651.5	544 019.03
Ministria e Financave	52 188.55		12908.74	65 097.29
Enti për Statistikë	378.03	471.9	618.08	1 468.01
Ministria e Arsimit	1 194 637.1			1 220 754.39
Enti për Shkollim	1 069.87		26 117.29	1 069.87
Ministria e Kulturës	8 311.3		13 973.54	22 284.84
Arkivi Shtetëror			14 988	14 988
Ministria e Ekonomisë	5 494.14		2 194.45	7 688.59
Enti për Metrologji	2 058.02	4596.78	216.56	6 871.36
Ministria e Transportit dhe Detarisë	20 519.97		52 360.5	72 880.47
Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural	53 490.3		4 655.02	58 145.32
Ministria e Shëndetësisë	3 699.49		4 265.56	7 965.05
Ministria për të Drejtat e Njeriut dhe Pakicave	2 477.35		14 890	17 367.35
Enti për Hidrometeorologji	8 120.21	278.89	142.21	8 541.31
Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale	3 657.62		3 556.76	7 214.38
Enti për Mbrojtje Sociale dhe Fëmijë	369.03		407.94	776.97
Ministria e Shkencës	663.97	659.73	1 173.56	2 497.26
Ministria e Administratës Publike	2 777.17	26 014.24	672.26	29 463.67
Drejtoria e Burimeve Njerëzore	2 116.4		1 011.38	3 127.78
Drejtoria për Punët e Inspektoratit	37 708.39		1 133.78	38 842.17
Ministria për Sportit dhe të Rinj	2 846.12	25 861.43	119.03	28 826.58
Sekretariati për Projekte Zhvillimore	1 074.28	18 000		19 074.28
Sekretariati për Legjislacion	315		371.76	686.76
Drejtoria për Mbrojtjen e të Dhënave Sekrete	1 832.06		220.28	2 052.34
Drejtoria për Hidrokarbure	598.38		1 482.46	2 080.84
Sekretariati Gjeneral i Qeverisë	22 227			22 227
Drejtoria për Parandalimin e Pastrimit të Parave dhe Financimit të Terrorizmit	1 939.46	373.35	146.6	2 459.41
Drejtoria për Prokurimet Publike			11 500	11 500
Gjithsej:	1 507 587.84	466 796.26	290 686.6	2 276 550.35

• **SHTOJCA 2: PLANI I SHPENZIMEVE TË PROKURIMEVE TË UNIFIKUARA NGA LIGJI PËR BUXHETIN PËR VITIN 2019**

Institucioni, emërtimi i programit	Ligji për Buxhetin për vitin 2019., shuma totale për program
Prokurimet publike të unifikuara – Ministria e Drejtësisë	65 902 €
Prokurimet publike të unifikuara – Ministria e Punëve të Brendshme	1 428 115 €
Prokurimet publike të unifikuara – Ministria e Punëve të Brendshme - Menaxhimi i integruar i kufijve	605 000 €
Prokurimet publike të unifikuara – Ministria e Mbrojtjes	109 000 €
Prokurimet publike të unifikuara – Ministria e Financave	173 414 €
Prokurimet publike të unifikuara – Drejtoria Tatimore	283 725.25 €
Prokurimet publike të unifikuara – Drejtoria e Doganave	233 600 €
Prokurimet publike të unifikuara – Enti për Statistikë	80 335.16 €
Prokurimet publike të unifikuara – Drejtoria për Lojërat e Fatit	22 028.97 €
Prokurimet publike të unifikuara – Ministria e Punëve të Jashtme	69 969.64 €
Prokurimet publike të unifikuara – Ministria e Arsimit	2 971 181 €
Prokurimet publike të unifikuara – Enti për Shkollim	39 601 €
Prokurimet publike të unifikuara – Ministria e Kulturës	66 400 €
Prokurimet publike të unifikuara – Arkivi Shtetëror	40 002 €
Prokurimet publike të unifikuara – Drejtoria për Mbrojtjen e të Mirave Kulturore	49 650 €
Prokurimet publike të unifikuara – Ministria e Ekonomisë	89 746 €
Prokurimet publike të unifikuara – Enti për Metrologji	75 500 €
Prokurimet publike të unifikuara – Ministria e Transportit dhe Detarisë	195 290.5 €
Prokurimet publike të unifikuara - Administrata e Sigurisë Detare dhe Menaxhimi i Porteve	100 708.96 €
Prokurimet publike të unifikuara – Drejtoria për Transport	59 178.76 €
Prokurimet publike të unifikuara - Drejtoria për Hekurudha	19 350 €
Prokurimet publike të unifikuara - Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural	154 585.45 €
Prokurimet publike të unifikuara - Drejtoria për Pyje	255 901 €
Prokurimet publike të unifikuara – Drejtoria për Ujëra	7 933.2 €
Prokurimet publike të unifikuara - Drejtoria për Siguri të Ushqimit, Veterinari dhe Çështje Fitosanitare	112 401 €

Institucioni, emërtimi i programit	Ligji për Buxhetin për vitin 2019., shuma totale për program
Prokurimet publike të unifikuara – Ministria e Shëndetësisë	109 200 €
Prokurimet publike të unifikuara – Ministria për të Drejtat e Njeriut dhe Pakicave	44 547 €
Prokurimet publike të unifikuara - Ministria e Zhvillimit të Qëndrueshëm dhe Turizmit	34 600 €
Prokurimet publike të unifikuara - Agjencia për Mbrojtjen e Natyrës dhe Mjedisit	13 790 €
Prokurimet publike të unifikuara – Drejtoria e Punëve Publike	44 167.5 €
Prokurimet publike të unifikuara – Enti për Hidrometeorologji	100 000 €
Prokurimet publike të unifikuara - Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale	63 000 €
Prokurimet publike të unifikuara - Enti për Mbrojtje Sociale dhe Fëmijë	13 850 €
Prokurimet publike të unifikuara – Ministria e Shkencës	29 300 €
Prokurimet publike të unifikuara – Ministria e Administratës Publike	76 402 €
Prokurimet publike të unifikuara – Drejtoria e Burimeve Njerëzore	65 241.68 €
Prokurimet publike të unifikuara - Drejtoria për Punët e Inspektoratit	470 700 €
Prokurimet publike të unifikuara – Ministria për Sporti dhe të Rinj	96 750 €
Prokurimet publike të unifikuara - Enti për Ekzekutimin e Vendimeve Penale	131 002 €
Prokurimet publike të unifikuara – Fondi i Sigurimit Pensional dhe Invalidor	137 223.5 €
Prokurimet publike të unifikuara – Fondi për Sigurim Shëndetësor	383 440 €
Prokurimet publike të unifikuara – Enti për Punësim	225 800 €
Prokurimet publike të unifikuara – Drejtoria e Policisë	2 543 715.36 €
Prokurimet publike të unifikuara – Drejtoria për Patundshmëri	245 401.05 €
Prokurimet publike të unifikuara – Sekretariati për Projekte Zhvillimore	79 600 €
Prokurimet publike të unifikuara - Sekretariati për Legjislacion	21 290 €
Prokurimet publike të unifikuara - Drejtoria për Mbrojtjen e të Dhënave Sekrete	13 020 €
Prokurimet publike të unifikuara – Drejtoria për Diasporë	23 300 €
Prokurimet publike të unifikuara - Drejtoria për Hidrokarbure	149 440 €

» BURIMET:

- Direktiva 2014/24/BE për Prokurimet Publike dhe shfuqizimin e Direktivës 2004/18/EZ e datës 26 shkurt 2014;
- Dokumenti informues nr. 20, Organet e Prokurimeve Publike të centralizuara, SIGMA, Shtator 2016, në dispozicion në: <http://bit.ly/2KXBy2k>;
- Raporti i Monitorimit: Parimet e Administratës Publike, Mali i Zi, maj 2019, në dispozicion në: <http://bit.ly/2XrcpP9>;
- Vendimi për fillimin e procedurës urgjente të prokurimit, nr. 0201/1281 të datës 12.02.2019, Drejtoria për Pasuri;
- Plani i Prokurimeve Publike i Drejtorisë për Pasuri për vitin 2019, i datës 2 korrik 2019;
- Vendimi i Gjykatës Administrative nr. 7592/18 i datës 18.12.2018., në dispozicion në: <http://bit.ly/2xEH0yx> (vizituar më: 4.7.2019.);
- Vendim i Komisionit Shtetëror për Kontrollin e Procedurave të Prokurimeve Publike, nr. UP 0902-356 / 2018, i datës 12.10.2018., në dispozicion në: <http://bit.ly/2XGcWRF> (vizituar më: 4.7.2019.);
- Vendimi i Komisionit Shtetëror për Kontrollin e Procedurave të Prokurimeve Publike, nr. UP 0902-71/2019 i datës 27.5.2019., në dispozicion në: <http://bit.ly/32bwcWn> (vizituar më: 4.7.2019.);
- Raporti nga Mbledhja e 45-të e Qeverisë së Malit të Zi në të cilin është miratuar Dekreti për Unifikimin e Mallrave dhe Shërbimeve, 19 tetor 2017, në dispozicion në: <http://bit.ly/2LOgQBv>;
- Dokumentet tenderike nr: 13-0201/2302 për Procedurën e Hapur të Prokurimeve Publike, në dispozicion në: <http://bit.ly/2FRXGqX> (vizituar më: 4.7.2019.)
- Dokumentet tenderike nr: 60-0201-5686 për Procedurën e Prokurimeve Publike të Drejtorisë për Pasuri, i datës 2 korrik 2018;
- Drejtoria për Pasuri, Vendimi Nr. 0201/6294 i datës 26.06.2019. Raporti i Prokurimeve Publike i Drejtorisë për Pasuri;
- Dekreti për Unifikimin e Prokurimeve Publike të Mallrave dhe Shërbimeve (Fleta Zyrtare e Malit të Zi, nr. 075/18);
- Ligji për Buxhetin dhe Përgjegjësinë Fiskale (Fleta Zyrtare e Malit të Zi, nr. 055/18, e datës 01.08.2018);
- Ligji për Prokurimet Publike (Fleta Zyrtare e Malit të Zi, nr. 042/17, e datës 30.06.2017).

Instituti alternativa (IA) është një shoqatë joqeveritare e themeluar në shtator të vitit 2007 nga një grup qytetarësh me përvojë në shoqërinë civile, administratën publike dhe sektorin e biznesit.

Misioni ynë është të forcojmë proceset demokratike dhe qeverisjen e mirë në Mal të Zi duke hulumtuar dhe analizuar opsionet e politikave publike, si dhe monitorimin e punës së administratës publike.

Qëllimet tona strategjike janë të ngremë cilësinë e punës, përgjegjshmërinë, transparencën dhe efikasitetin e administratës publike; nxitjen e debateve të hapura, publike, konstruktive dhe të argumentuara për politikën publike dhe forcimin e aftësive të shtetit dhe shoqërisë për zhvillimin e tyre.

Vlerat që ne ndjekim në punën tonë janë angazhimi për mision, pavarësi, mësim të vazhdueshëm, rrjetëzim, bashkëpunim dhe punë në grup.

Ne veprojmë si qendër **think tank**, gjegjësisht, qendër kërkimore dhe në punën tonë adresojmë fushat e qeverisjes së mirë, transparencës dhe përgjegjshmërisë. Fushat në të cilat ne punojmë dhe ushtrojmë ndikim janë të strukturuar në pesë programe kryesore: administratën publike, financat publike të përgjegjshme, siguri dhe mbrojtje dhe politikën sociale.

Bazuar në punën në pesë programet tona, ne jemi të angazhuar në monitorimin e procesit të negociatave të anëtarësimit në BE, me pjesëmarrje aktive në grupet e punës për Kapitujt: Prokurimi Publik (5), Drejtësia dhe të Drejtat Themelore (23) dhe Mbikëqyrja Financiare (32). Aktiviteti ynë i veçantë është Shkolla e Politikave Publike, të cilën ne kemi organizuar që nga viti 2012, kurse në vitin 2018 e kemi organizuar Shkollën tonë të parë për Buxhet të Hapur.

Në punën tonë deri tani, ne kemi bashkëpunuar në mënyrë aktive me mbi 40 organizata në rrjetet rajonale të Ballkanit Perëndimor dhe me mbi 100 organizata në Mal të Zi. Instituti është i përfshirë në mënyrë aktive në rrjetet rajonale: Think for Europe (TEN), Pointpulse, SELDI, WeBER, Koalicioni UNCAC, Global BTAP, PASOS dhe Koalicionin për mbrojtjen e informatorëve të Evropës Juglindore.

Rezultatet e punës sonë janë përmbledhur në 107 publikime, raporte dhe analiza, kurse vendimmarrësve iu kemi dërguar më shumë se 1000 rekomandime. Mbi katër mijë herë kemi paraqitur propozime dhe rekomandime në media për politika më të mira publike.

Ne kemi hapur edhe tre faqe interneti. "Qyteti im" është një përpjekje fillestare për të paraqitur të dhënat e buxhetit për qeveritë lokale. Pas tij, u krijua "Administrata ime", një adresë për qytetarët që duan të raportojnë një problem me të cilin hasën kur ushtrojnë të drejtat e tyre në administratën publike. Portali më i fundit në internet "Paraja ime" është rezultat i synimit tonë për të bërë të disponueshme mijëra të dhëna jo të kërkueshme, apo "të bllokuara".

Instituti Alternativa rregullisht publikon informata për financat, projektet dhe donatorët që kanë mbështetur punën e organizatës. Për këtë arsye, Instituti, për të tretin vit me radhë ka fituar pesë yje për transparencën, nga një studim i kryer nga organizata ndërkombëtare jofitimprurëse Transparify, e cila vlerëson transparencën e mbi 200 qendrave kërkimore.

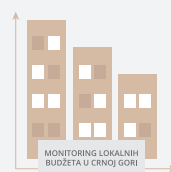
Bordi i Drejtorëve i IA kryesohet nga Stevo Muk, dhe organizata jonë aktualisht përbëhet nga një ekip prej dhjetë anëtarësh.

institut alternativa

www.institut-alternativa.org

www.mojnovac.me

MOJ GRAD
www.mojgrad.me